

**2021-IMI AVATANGIISINUT
ANINGAASAATEQARFIK
PILLUGU NALUNAARUT**

.....

**BERETNING OM
MILJØFONDEN 2021**

IMARISAI

Avatangiisinut Aningaasaateqarfik pillugu **4**

**2021-mi Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmiit
tapiissutit agguarneqartut** **10**

2021-mi Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup sammisai 10

Qinnuteqarnerup ingerlasarnera 12

Takussutissiaq 2: 2021-mi Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup suliniutai 15

Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmi suliniutit **18**

Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmiit 50 mio. koruunit **34**

Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup isertitai **36**

2021-mi isertitat 36

Isertitassat takkuttussat 36

2022-mut naatsorsuutit **38**

INDHOLD

Om Miljøfonden	5
Tildeling af tilskud fra Miljøfonden i 2021	11
Miljøfondens fokus i 2021	11
Ansøgningsproces	13
Tabel 2 Miljøfonden projekter i 2021	15
Miljøfondens projekter	19
50 mio. kr. fra Miljøfonden	35
Indtægter til Miljøfonden	37
Indtægter i 2021	37
Kommende indtægter	37
Forventninger til 2022	39

Avatangiisinut Aningaasaateqarfik pillugu

AVATANGIISINUT ANINGAASAATEQARFIK SUNAANA?

Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup suliniutit Kalaallit Nunaanni avatangiisimut iluaqutaasut tapersersorpari. Aningaasaateqarfiup siunertaa tassaavoq inuit inuunermi atugaannut ataqqinniluni, aammalu uumasut naasullu piujuarnissaannik ilaqartillugu avatangiisinut tunngasut piujuartitsisumik ineriartortitsinerup nukittorsarnissaa. Avatangiisinut Aningaasaateqarfik januaarip aallaqqaataani 2019-imi pilersinneqarpoq.

ANINGAASAATEQARFIMMI ANINGAASAATIT SUMINNGAANNEERPAT?

Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup isertitai avatangiisinut akit-suutinit pissarsiarineqartarput. Ullumikkut nukissiornermi tuni-sassianut avatangiisinut akitsuutit aningaasaateqarfiup isertita-risarpai. Ilaatigut motorinut benziinamut, kiisalu gassimut so-laarimullu (dieseloliamut) literikkaanut 10 øre akitsuutit akileq-quneqartarpoq. Tamanna 2021-mi tamakkiisumik 16 mio. kr.-nik isertitsissutaasimavoq. Ukiuni tulluuttuni avatangiisinut akit-suutininik poortuutinullu aqqissuussinernik amerlanerusunik, aningaasaateqarfiup isertitsivigisartagassaanik atuutsitsisoqalersin-naavoq.

AVATANGIISINUT ANINGAASAATEQARFIUP ISERTITASSAANNUT TUNNGAVISSAT TUNNGAVILIISUT MARLUK:

1. Avatangiisinut akitsuutit avatangiisini pitsanngorsaanissamut immikkoortinneqartarput. Taamaalluni avatangiisinut akitsuutinit isertitat Avatangiisinut Aningaasaateqarfik aqqutigalugu atorneqartarput, taamaattumillu akilikkat aammalu akiliutit sumut atorneqartarneri imminnut ersarissumik ataqaatigiippat.
2. Avatangiisinut akitsuutit mingutsitsisumit akilerneqartussaapput. Tassalu avatangiisinut sunnuteqarnerluttumik sulialik aamma aningaasartuutininik matusinissamut akisussaasuvoq. Innuttaasut suliffeqarfiilluunniit ataasiakkaat pissusilersortarnermik allanngortitsinissaannut mingutsitsinnginnerulernissaannullu tamanna kajumissaataassaaq.

ANINGAASAATEQARFIUP SUUT TAPERSERSORSINNAVAI?

Naalackersuisut ukiut tamaasa Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmi aningaasat sumut atorneqassanersut pingaarnersortarpari. Sulialli taakku ukununga tunngasuussapput:

1. Ikuallaaviit eqqagassalerinermilu aqqiissutissat
2. Anartarfilerinernut atortut
3. Eqqakkanut inissiiviit nakkutigisat
4. Biilininik atorunnaartunik eqqaaneq atueqqinnerluunniit
5. Suliffeqarfiit, sullissiviit, inissiat eqqaanni asimiluunniit eqqakkat
6. Angallatit qimaannakkat
7. Aalisarnermut qassutit imaanilu eqqakkat allat
8. Aalisariarfinni piniariartarfinnilu eqqiluisaarneq
9. Suliat innuttaasut suliffeqarfiillu isumalluutininik eqqumaffiginnillutik pissusilersorsinnaanerininik ajornarunnaarsitsisut.

Kikkulluunniit Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup aningaasaataaniit qinnuteqarsinnaapput, taakkunungalu kommunit, peqatigiiffiit, inuinaat, suliffeqarfiit inuussutissarsiutinik ingerlataqarfiusut atuarfinnilu atuaqatigiit ilaatinneqarput. Ukiut tamaasa ataasiarluni qinnuteqartitsisoqartarpoq. Tamatuma saniatigut Naalackersuisut suliniutinut aalajangersimasanut aningaasaliinnaapput, imaluunniit suliniutinngortussanut aningaasanik immikkoortitsinnaallutik.

ANINGAASAATEQARFIUP AQUNNEQARNERA

Naalackersuisut Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup aqunneqarnerinik isumaginnittuupput. Aningaasaateqarfimmut akisussaafik Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmi inissisimavoq. Naalackersuisut ukiut tamaasa Avatangiisinut Aningaasaateqarfik pillugu nalunaarussiaq, aningaasaateqarfimmi aningaasat killiffii aammalu suliasat tapiissuteqarfiusut pillugit nassuiaaffiusoq tamanut ammasumik saqqummersittarpari.

2021-mi Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmi isertitat aningaasartuutillu Takussutissiaq 1-imi takutinneqarput aammalu nalunaarusiami allaaserineqarlutik. Avatangiisinut Aningaasaateqarfik pillugu aalajangersakkat tunngavissut Avatangiisinut Aningaasaateqarfik pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi, 27 november 2018-imeersumi aamma Aningaasanut Inatsimmi kontomi pingaarnermi 77.05.08-mi aalajangersarneqarput.

Om Miljøfonden

HVAD ER MILJØFONDEN?

Miljøfonden støtter projekter, der gavner miljøet i Grønland. Formålet med fonden er at styrke en miljømæssig bæredygtig udvikling med respekt for menneskets livsvilkår og bevarelse af dyre- og plantelivet. Miljøfonden blev oprettet den 1. januar 2019.

HVOR KOMMER FONDENS MIDLER FRA?

Indtægterne til Miljøfonden kommer fra miljøafgifter. Det er i dag miljøafgifterne på produkter til energifremstilling, der udgør fondens indtægter. Der opkræves blandt andet 10 øre i afgift pr. liter motorbenzin samt gas- og dieselolie. Det har samlet givet en indtægt på 16 mio. kr. i 2021. I de kommende år kan der blive indført flere miljøafgifter og pantordninger, der tilfører midler til fonden.

DER ER TO GRUNDLÆGGENDE PRINCIPPER FOR MILJØFONDENS INDTÆGTER:

1. Miljøafgifter øremærkes til miljøforbedringer. Det betyder, at indtægter fra miljøafgifter bruges til miljøprojekter gennem Miljøfonden, så der er en tydelig sammenhæng mellem det, der betales for, og det, som udbetales.
2. Miljøafgifter skal betales af den, der forurener. Det betyder, at den, der påvirker miljøet negativt, også får ansvar for at dække udgifterne. Det skal opmuntre den enkelte borger eller virksomhed til at ændre adfærd og forurene mindre.

HVAD KAN FONDEN STØTTE?

Naalakkersuisut fastsætter hvert år, hvilke områder Miljøfondens midler skal prioriteres til.

Det skal dog være inden for følgende emner:

1. Forbrændingsanlæg og affaldsløsninger
2. Natrenovationsanlæg
3. Kontrollerede deponier
4. Skrotning eller genbrug af udtjente køretøjer
5. Affald omkring virksomheder, institutioner, boliger eller i det åbne land
6. Efterladte skibe
7. Fiskegarn og andet affald i havet
8. Renholdelse af fiske- og fangstpladser
9. Projekter, der muliggør en ressourcebevidst adfærd hos borgere og virksomheder.

Miljøfondens midler kan søges af alle, inklusive kommuner, foreninger, privatpersoner, erhvervsvirksomheder og skoleklasser. Der er én ansøgningsrunde hvert år. Naalakkersuisut kan derudover uddele midler til specifikke projekter eller reservere midler til kommende projekter.

FONDENS ADMINISTRATION

Naalakkersuisut varetager administrationen af Miljøfonden. Ansvar for fonden er placeret i Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø. Naalakkersuisut offentliggør hvert år en beretning om Miljøfonden, der beskriver status på midlerne i fonden og de projekter, der har modtaget støtte.

Miljøfondens indtægter og udgifter i 2021 er vist i Tabel 1 og beskrives i beretningen. De grundlæggende bestemmelser om Miljøfonden er fastsat i Inatsisartutlov nr. 9 af 27. november 2018 om Miljøfonden og Finansloven, hovedkonto 77.05.08.

Takussutissiaq 1. 2021-mi Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup isertitai aningaasartuutaalu

Tabel 1. Miljøfondens indtægter og udgifter i 2021

ISERTITAT INDTÆGTER	
Nukissiuutinut sanaartornermi atortunut avatangiisinut akiitsuutit Miljøafgifter på produkter til energifremstilling	16.000.000 kr.
Isertitat allat * Øvrige indtægter *	2.106.019 kr.
KATILLUGIT I ALT	18.106.019 kr.
ANINGAASARTUUTIT UDGIFTER	
2021-mi avatangiisinut suliniutinut neriorsuutigineqarsimasunut aningaasat akilerneqarsimasut Udbetalte midler til miljøprojekter, der har fået tilsagn i 2021	150.138 kr.
2021-mi tamakkiisumik Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmiit aningaasat akilerneqarsimasut** Udbetalte midler fra miljøfonden i 2021 i alt**	25.195.761 kr.
2021-mi neriorsuutigineqarsimasunut aningaasat immikkoortinneqarsimasut avatangiisinut suliniutinut allanut Reserverede midler til øvrige miljøprojekter, der har fået tilsagn i 2021	8.059.630 kr.
2021-mi Naalagaaffeqarfimmut eqqagassalerinermut aaqqiissutissanut aningaasat immikkoortinneqarnikut Reserverede midler til den nationale affaldsløsning i 2021	10.000.000 kr.
2021-2022-mi aningaasat immikkoortinneqarnikut avatangiisinut suliniutinut nuunneqarnikut*** Reserverede midler til miljøprojekter overført fra 2021-2022***	17.909.492 kr.
- Aamma aningaasat pituttugaangitsut - Plus ikke-bunde midler	46.389 kr.

* 2021-mi aningaasat pituttorneqangitsut nuunneqarnikut

** Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup 2021-mi tamakkiisumik akiliutiginiikuusai, Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup suliniutai pisoqaanerusut ilanngullugit.

*** Suliniutit sivisunerusumik ingerlanneqartarneranik peqquteqartut, taamaattumik naammassineqarnissaat naatsorsuusiornissaallu 2022-mi aatsaat naatsorsuutigineqarluni, kiisalu piffissaliussaq 2021-mi akiliutinik utertitsinissamut sulii anguneqarani.

* Ikke-bundne midler, som er overført fra 2020

** Alle Miljøfondens udbetalinger i 2021, herunder udbetalinger af ældre Miljøfundsprojekter.

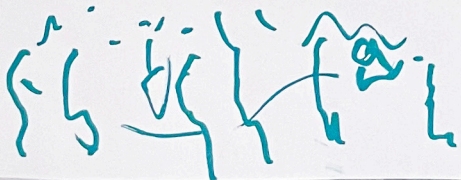
*** Det skyldes, at mange projekter er af længere varighed, og derfor først forventes færdiggjort og afregnet i 2022, samt fristen for refusionsbegæring endnu ikke er nået for 2021.

JAAGO

IMERFIKPLASTIKKI

UKIUTSQAANGIUKKAANGI
AATSAA ARROBTARROQ

EQQAAVIMMUT
SMID DET I SKRALDEREN

PAASISSUTISSAT / FAKTABOKS:

IMATUT ILIORLUTIT AVATANGIISINUT ANINGAASAATEQARFIMMIIT TAPIISSUTINIK QINNUTEQARSINNAAVUTIT

- **Qinnuteqarnissamut killigitaq:** Ukiumut ataasiarlutit Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmiit aningaasanik qinnuteqarsinnaavutit. 2021-mi qinnuteqarnissamut 1. februaari killigitinneqarpoq.
- **Qinnuteqaat:** Qinnuteqarnermi immersugassaq aamma suliniummut nassuiaat uunga nassiunneqassaaq: Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik, pan@nanoq.gl. Qinnuteqarnermi immersugassaq nittartakkami uani nassaarineqarsinnaavoq: www.naalackersuisut.gl/miljoefonden.
- **Aningaasaleeqataanissaq:** Qinnuteqartutut suliassamut minnerpaamik 25 %-inik aningaasaleeqataassaatit. Kisiannili 10.000 koruunit tikillugit tapiiffiqineqarnissamik qinnuteqaatit aningaasaleeqataanissamut piumasaqaammut ilaatinneqanngillat.
- **Suliniutit sivisussusissaat:** Suliniutinut ukiut arlerlugit ingerlanneqartussanut tapiiffiqineqarnissamut qinnuteqarsinnaavutit.

SÅDAN SØGER DU OM TILSKUD FRA MILJØFONDEN

- **Ansøgningsfrist:** Du kan søge om midler fra Miljøfonden én gang om året. Ansøgningsfristen i 2021 var 1. februar.
- **Ansøgning:** Ansøgningsskema og projektbeskrivelse skal sendes til Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, pan@nanoq.gl. Ansøgningsskemaet kan findes på hjemmesiden: www.naalackersuisut.gl/miljoefonden.
- **Medfinansiering:** Som ansøger skal du medvirke til finansiering af projektet med minimum 25 %. Ansøgninger om tilskud på op til 10.000 kr. er dog fritaget for kravet om medfinansiering.
- **Projektperiode:** Du kan søge om støtte til projekter, der strækker sig over flere år.

Takussutissaq 2: 2020-mi Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmiit tapiissutit agguarneqartut

2021-MI AVATANGIISINUT ANINGAASAATEQARFIUP SAMMISAI

Naalackersuisut ukiut tamaasa suliassaqarfinnik, ukiumi immikkut ittumik sammineqarlutik Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmiit aningaasaliiffigineqartussanik toqqaasarput. 2021-mi suliassaqarfiit sisamat iluini tapiiffigineqarnissamik qinnuteqartoqarsinnaasimavoq:

SULIASSAQARFIK	ANINGAASAT AGGUAASSAT
Eqqakkanik suliqaarnermik nutarsaanermut, nunami namminerimi eqqagassalerinermik iluarsiisummik tapersersuinissamut atortussanik pisiortornermut sulisunillu ilinniartitsineranut tunngasutut kommunini suliniutit.	5.600.000 kr.
Eqqakkat immikkoortukkuutaat ataasiakkaat iluini salisarnernut, annertusisamillu eqqakkanik immikkoortiterinermut, atueqqinnernut, imaluunniit issunngortinnerinut tunngasutut suliniutit.	1.000.000 kr.
Aalisarnermi qassutit/sakkut qimatat, aamma aalisarfiit piniariarfiillu saligaatsuutinnissaannut tunngasutut suliniutit.	1.000.000 kr.
Innuttaasuni imaluunniit suliffinni annertusisamik isumalluutinik sianiginnilluni ileqqoqalernermik nassataqartitsisutut suliniutit.	500.000 kr.

Aammattaq nunami namminerimi eqqagassalerinermik iluarsii summi ataatsimoorussami ukiunut takkuttussanut aningaasaliissutissanik ilassutitut 10 mio. kr.-nik Naalackersuisut immikkoortitsisimapput.

Tabel 2: Tildeling af tilskud fra Miljøfonden i 2021

MILJØFONDENS FOKUS I 2021

Naalakkersuisut udvælger hvert år de områder, der vil være særligt fokus på ved tildeling af årets midler fra Miljøfonden. I 2021 kunne der søges om støtte indenfor fire områder:

OMRÅDE	AFSATTE MIDLER
Kommunale projekter vedr. opgradering af affaldshåndtering, indkøb af materiel til understøttelse af den nationale affaldsløsning og oplæring af mandskab.	5.600.000 kr.
Projekter vedr. renholdelse og øget affaldssortering, genanvendelse eller kompostering af de enkelte affaldsfraktioner.	1.000.000 kr.
Projekter vedr. efterladte fiskegarn/redskaber og renholdelse af fiske- og fangstpladser.	1.000.000 kr.
Projekter, der medfører en øget ressourcebevidst adfærd hos borgere eller virksomheder.	500.000 kr.

Naalakkersuisut har desuden reserveret yderligere 10 mio. kr. til de kommende års investeringer i den fælles nationale affaldsløsning.

QINNUTEQARNERUP INGERLASARNERA

2021-mi Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmit aningaasanik qinnuteqarnissaq assut soqutigineqaqqippoq. Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup qinnuteqartunit siamasissuusunit qinnuteqaatit 66-it tiguai, taakkulu Ilusiliaq 2-imi takutinneqarput. Aningaasat tamakkiisutut qinnutigisat tassaapput 15,3 mio. kr.

2021-mi qinnuteqarnermut ingerlassaq tassaasimavoq:

- Novembari 2020: Ukiumi sammisaqarfittut suliassaqarfinnik tamanut saqqummiussineq, qinnuteqarnissamullu piffissaq killiliussaq
- 1. februaari 2021: Qinnuteqarnissamut piffissaq killiliussaq
- Juuni 2021: Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmit tapiissutit pillugit akuersissutinik nalunaarutit.

Avatangiisini suliniutinut aqqaneq-marlunnut akuersissutit:

Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmit tapiissutit pillugit suliniutit aqqaneq-marluk (12-it) 2021-mi akuersissutisipput. Ataatsimut isiginniffissaq Ilusiliaq 1-imi takutinneqarpoq, tassanilu ilaapput:

- Eqqakkanik suliaqarnerup nutarsarnissaa pillugu suliniutit tallimat (5)
- Eqqakkanik immikkoortiterisarneq pillugu suliniut ataaseq (1)
- Aalisarnermi piniarnermilu atortut annaasat pillugit suliniutit marluk (2)
- Isumalluutininik sianiginninnermut ileqqoq annertusisaaq pillugu suliniutit sisamat (4)

ANSØGNINGSPROCES

Der har igen i 2021 været stor interesse for at søge midler fra Miljøfonden. Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø modtog 66 ansøgninger fra et bredt ansøgerfelt, som vist i Figur 2. Der blev ansøgt om et samlet beløb på 15,3 mio. kr.

Processen for ansøgning i 2021 var:

- November 2020: Offentliggørelse af årets fokusområder og frist for ansøgningen
- 1. februar 2021: Ansøgningsfrist
- Juni 2021: Tildeling af tilsagn om støtte fra Miljøfonden

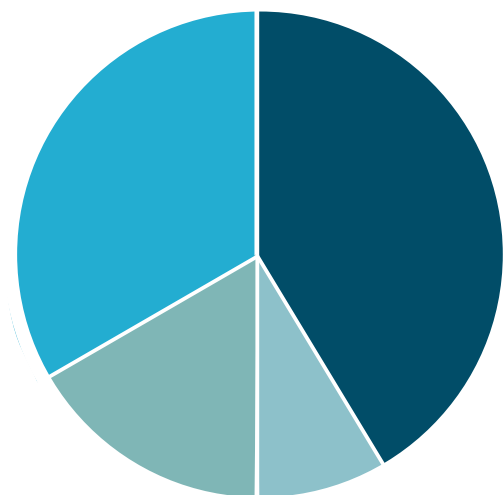
Tilsagn til 12 miljøprojekter:

I 2021 modtog 12 projekter tilsagn om støtte fra Miljøfonden. En oversigt er vist i Figur 1 og omfatter:

- 5 projekter om opgradering af kommunal affaldshåndtering
- 1 projekt om affaldssortering
- 2 projekter om mistet fiskeri- og fangststudstyr
- 4 projekter om øget ressourcebevidst adfærd

Suliniutit amerlassusaat suunerinut immikkoortiterlugit

Antal projekter fordelt i kategorier

- **Eqqagassalerinerup nutarsarnissaa pillugu suliniutit /** Projekter om opgradering af kommunal affaldssortering
- **Eqqakkat immikkoortiterneri pillugit suliniutit /** Projekter om affaldssortering
- **Aalisarnermi piniarnermilu atortut annaasat pillugit suliniutit /** Projekter om mistet fiskeri- og fangststudstyr
- **Annertusisatut isumalluutinik sianiginnilluni ileqqoq pillugu suliniutit /** Projekter om øget ressourcebevidst adfærd

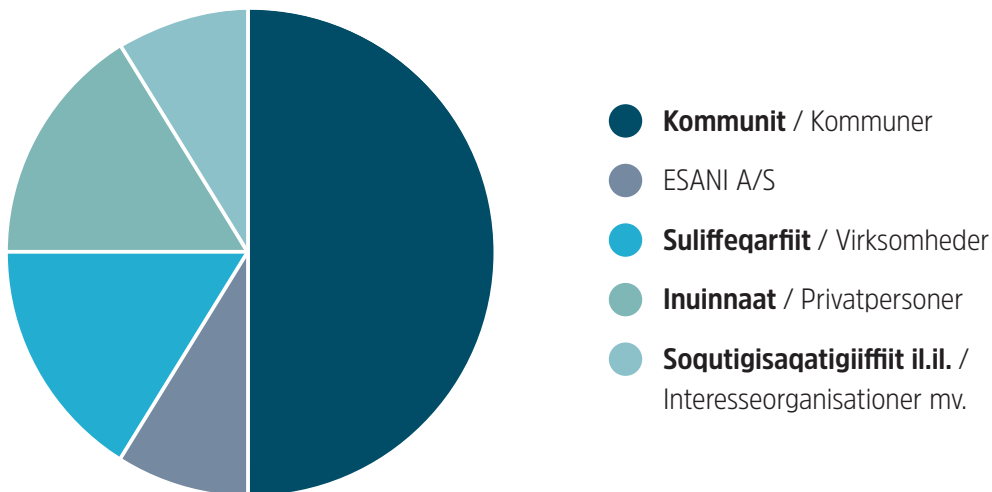
Ilusiliaq 1 : Suussutsini assigiinngitsuni taakkunani akuersissutit agguataarneri.

Figur 1 : Fordelingen af tilsagn i de forskellige kategorier.

2021-mi qinnuteqartut akornanni aningaasat agguataarneri

Fordelingen af midlerne mellem ansøgergrupper i 2021

Kommunit, suliffiit, inuinnaat il.il. akornanni aningaasanik agguataarinerit llusiliaq 2-imi takutinneqarput. Takuneqarsinnaasutut aningaasat affaat kommuninut tunniunneqarput.

Fordelingen af midlerne mellem kommuner, virksomheder, privatpersoner mv. er vist i Figur 2 . Som det fremgår, er halvdelen af midlerne tildelt kommunerne.

Takussutissiaq 3: 2021-mi Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup suliniutai

Tabel 3: Miljøfondens projekter i 2021

Suussutsini assigiinngitsuni taakkunani suliniutinut akuersissuteqarfigisanut ataatsimut isiginniffik ataani takuneqarsinnaavoq. Nedenfor fremgår en oversigt over de projekter, der har fået tilsagn i de forskellige puljer.

Agguaassassat 1: Eqqakkanik suliaqartarnermik kommunini nutarsaaneq.

Pulje 1: Kommunal opgradering af affaldshåndtering.

QINNUTEQARTOQ ANSØGER	SULIASSAQ PROJEKT	SUMIIFFIK STED	TAPISSUTIT BEVILLING
Kommune Qeqertalik	Eqqakkanik tigooraasarfeeqqap pilersinnissaa. Etablering af minimodtagestation.	Ikerasaarsuk	1.700.000 kr.
Qeqqeta Kommunia	Nunaqarfinni kissarsuutit piarlugillu isumagineri. Nedtagning og håndtering af ovne i bygder.	Sarfanguit og Atammik	500.000 kr.
ESANI A/S	Puukunik utertitsinermut aaqqiisummik nutaamik ataasiartarissatullu poortuutininik atuutsitsilernissamat misissueqqissaarineq. Analyse af implementering af nyt returpantssystem for engangsemballage.	Grønland	239.380 kr.
Qeqqeta Kommunia	Eqqakkanik isumaginninneq. Affaldshåndtering.	Kangerlussuaq	239.380 kr.
Kommune Kujalleq	Poortuissutitut atorlut. Balleringsudstyr.	Qaqortoq	2.700.000 kr.

Agguaassassat 2: Eqqakkanik Immikkoortiterinermut, atueqqinnermut imaluunniit issunnorsaanermut tunngasutut suliniutit

Pulje 2: Projekter vedrørende affaldssortering, genanvendelse eller kompostering

QINNUTEQARTOQ ANSØGER	SULIASSAQ PROJEKT	SUMIIFFIK STED	TAPISSUTIT BEVILLING
Avannaata Kommunia	Nunaqarfinnut motorbørit sisamat (4) 4 motorbøre til bygderne	Oqaatsut, Innaarsuit, Aappilattoq & Ukkusissat	90.000 kr.

Agguaassassat 3: Aalisarnermi atorlut annaasat aamma piniariartarfiit salinnerinut tunngasutut suliniutit

Pulje 3: Projekter vedrørende oprydning af mistet fiskeriudstyr og fangstpladser

QINNUTEQARTOQ ANSØGER	SULIASSAQ PROJEKT	SUMIIFFIK STED	TAPISSUTIT BEVILLING
Sisimiut Tømrer & Boat Safari	Aalisarnermut qassutinik-/atorlutunik eqqakkanillu allanik saliinerit Oprydning af fiskegarn/redskaber og andet affald	Sisimiut eqqaanni omkring Sisimiut	72.000 kr.
Birgitta Kammann Danielsen	Piniariartarfinnik asiliartarfinnillu saliinerit Oprydning af fangstpladser og udflugtssteder	Kullorsuup eqqaani omkring Kullorsuaq	7.000 kr.

Agguaassassat 4: Innuttaasuni imaluunniit suliffinni annertusisamik avatangiisinut sianiginninnermik ileqqumik nassataqartitsisutut suliniutit

Pulje 4: Projekter, der medfører en øget miljøbevidst adfærd hos borgere eller virksomheder

QINNUTEQARTOQ ANSØGER	SULIASSAQ PROJEKT	SUMIIFFIK STED	TAPIISSUTIT BEVILLING
Greenland 4 Nature *	Kalaallit Nunaat piujuartitsisoq – silap pissusaanik, uumassusillit assigiinngiaassusaannik aningaasaqarnermillu kaaviaartuusumik sammisaqarluni inuusuttunut suliaqartitsinerit pisoqartitsinerillu Et bæredygtig Grønland – aktiviteter og events for unge med fokus på klima, biodiversitet og cirkulær økonomi	Grønland	50.370 kr.
Peqatigiiffik Nalunnguarfik c/o Karl Lennert	Sisimiuni tatsip Nalunnguarfiup saligaatsuutinnera Renholdelse af søen Nalunnguarfik i Sisimiut	Sisimiut	10.000 kr.
Avannaata Kommunia	Eqqakkat immikkoortiterneri annertunerusut pillugit kajumissutsimik iliuuseqartarnermik isumassarsiffigisatut paasisitsiniaaneq Nudginginspireret kampagne for øget affaldssortering	Avannaata Kommunia	71.250 kr.
Veronika I. Homrum	Gør Grønland Grøn igen (Kalaallit Nunaat minguitsunngorteqqilli)	Nuuk	10.000 kr.
Maria Motzfeldt	Eqqaavimmut – Smid det i skralderen!	Qeqertarsuatsiaat, Arsuk & Paamiut	82.500 kr.

AKUERSISSUTIT KATILLUGIT
TILSAGN I ALT

8.100.000 kr.

* **Suliniutip piviusunngortissinnaannginneranik qinnuteqartoq nalunaarpoq, taamaattumillu avatangiisinut suliniutinut nutaanut aningaasat tunniunneqarsinnaalissapput. Aningaasat taakku ilaannik Suliniut Sisimiuni tatsip Nalunnguarfiup saligaatsuutinnera tunineqarpoq.**

* Ansøger meddelte, at projektet ikke kunne gennemføres, hvorved midlerne kunne tildeles nye miljøprojekter. Projektet Renholdelse af søen Nalunnguarfik i Sisimiut fik en del af disse midler.

**PUUSIAQ PLASTIKKI UKIUT 400
QAANGIUKKAANGAT AATSAAT
ARRORTARPOQ.**

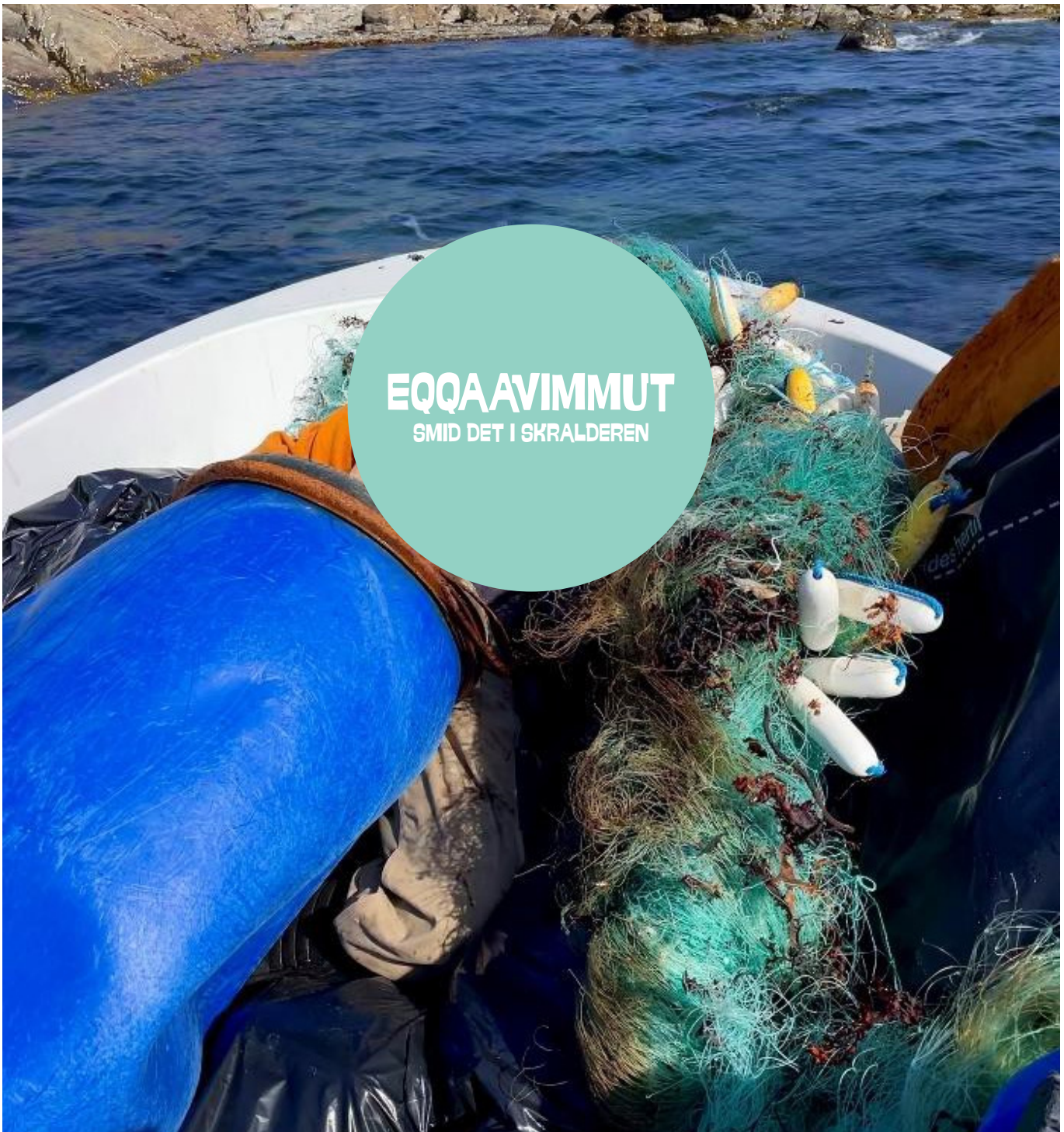
**DET TAGER NATUREN
400 ÅR AT NEDBRYDE EN
PLASTIKPOSE**

**EQQAAVIMMUT
SMID DET I SKRALDEREN**

Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmi suliniutit

Immikkoortut tullianni 2021-mi suliniutit paasissutissiissutitut isumassarsissutissatullu nassuiarneqarput. Immikkoortut aningaasaliinermut tunngavigisanut suussutsinut immikkoortiterneqarput. Tamakku saniatigut ataatsimoorussatut eqqagassalerinermik iluarsiiussummut nutaamut killiffik ilaavoq.

Miljøfondens projekter

Til information og inspiration beskrives 2021 projekterne i det følgende afsnit. Afsnittene er opdelt i de kategorier, der er tildelt midler ud fra. Derudover er der en status på den nye fælles affaldsløsning.

EQQAKKANIK SULIAQARTARNERMIK KOMMUNINI NUTARSAANEQ

Ukiut kingulliit ingerlanerini eqqakkanik isumaginninnermut iluarsissutissat nassaariniarnissaannik kommunit suliaqarsimapput, taamaalillutik avatangiisit sapinngisamik annikinnerpaamik sunniivigineqassammata. Suliamik tassannga kommunini eqqagassalerinermik iluarsissutit nutaat, aammalu piujuartitsinerusutut eqqakkanik isumaginninnerup tungaanut ikaarsaariarnermik

suliniutit qulakkeerinnittut pillugit kommunini piareersaatitut suliniutit Avatangiisnut Aningaasaateqarfiup tapersorsorpai. Ataani eqqartorneqartut suliniutit ilarpasui tassaapput periusis-sialikkatut suliap sivilunerusup ilaaniittut, nunami namminermit eqqakkanik ikullaasarfinnik nutaanik marlunnik kommunit atugaqalernissaannik piareersaasut.

Ikerasaarsummi eqqakkanik tigooraasarfeeqqap pilersinnissaa

Nunaqarfimmi eqqakkanik isumaginninnissamut eqqakkanik tigooraasarfeeqqamik pilersitaqarluni piareersaatitut suliniut Kommune Qeqertallup aallartissimavaa. Eqqakkanik tigooraasarfeeqqap eqqakkat pitsanngorsakkamik isumagineqarnissaannut ilalersuuteqassaaq, taamaalilluni tamakku immikkoortiternissaat eqqortumillu toqqortarinissaat qulakkeerneqassammata. Suliniut tassaavoq iliuuserisap sivilunerusutut ingerlanneqartup

ilaa, Ikerasaarsummi eqqaavissuaq kommunip 2020-mi aggusti-mi salinnikummagu. Eqqaavissuarmik saligaatsuutitsinissamut eqqakkanik tigooraasarfik ilalersuuteqassaaq. Ikerasaarsuup "piareersaatitut nunaqarfiussanera" kommunip aalajangiussimavaa, tamaanilu iliuuserisami ilikkagarisat siunissami kommunimi nunaqarfiusuni eqqakkat pitsaanerpaatut qanoq isumagineqarnissaannik paasisaqarnissamut ilalersuuteqassapput.

KOMMUNAL OPGRADERING AF AFFALDSHÅNDBTERING

Gennem de seneste år har kommunerne arbejdet aktivt med at finde løsninger til affaldshåndteringen, således at miljøet påvirkes mindst muligt. Til det arbejde støtter Miljøfonden kommunale pilotprojekter om nye affaldsløsninger og projekter, der sikrer

overgangen mod en mere bæredygtig affaldshåndtering. Mange af projekterne, der er nævnt nedenfor, er en del af et længere strategisk arbejde, der gør kommunerne klar til at benytte de to nye nationale forbrændingsanlæg.

Etablering af mini-modtagerstation i Ikerasaarsuk

Kommune Qeqertalik har startet et pilotprojekt, hvor der etableres en mini-modtagestation til bygdens affaldshåndtering. Mini-modtagestationen skal bidrage til en forbedret håndtering af affald, så det sikres, at det sorteres og opbevares korrekt. Projektet er en del af en længerevarende indsats, da kommunen i august 2020 har ryddet dumpen i Ikerasaarsuk.

Modtagerstationen skal bidrage til at holde dumpen ryddet. Kommunen har besluttet, at Ikerasaarsuk skal være en "pilot-bygd", hvor læringen fra denne indsats skal bidrage til at afklare, hvordan affald bedst håndteres i kommunens bygder i fremtiden.

Qeqqata Kommuniani nunaqarfinni kissarsuutininik piaallunilu isumaginninnerit

Nunaqarfinni Sarfanguani aamma Atammimmi kissarsuutit piarlugillu isumaginissaannut Qeqqata Kommunianingaa-saliiffiqarsimavoq. Illuni eqqakkanik suliarinnittarfinni pitsa-nerusumik inissaqartitsilernissamut, aammalu 2020-2031-mi Namminersorlutik Oqartussat Eqqagassalerinermut iliuusissatut pilersaarutaannik tapersersuinissamut suliniut siunertaqarpoq. Kissarsuutit nungullarsimasuunerat kommunip nassuiarpaa, aammalu taakku piarneqarnerat assut iluatsitsiviusimanerarlugu.

Nedtagning og håndtering af ovne i bygder i Qeqqeta Kommunia

Qeqqeta Kommunia har fået midler til nedtagning og håndtering af ovne i bygderne Sarfannguit og Atammik. Projektet har til formål at skabe bedre plads i bygningerne til håndtering af affald og understøtte Selvstyrets Affaldshandlingsplan 2020-2031. Kommunen beskriver, at ovnene har været i dårlig stand, og at man har haft stor succes med at få revet dem ned.

EQQA VIMMUT
SMID DET I SKRALDEREN

Ataasiartarissatut poortuutunik puukunik utertitsinermit aaqqiisummik nutaamik atuutsitsilernissamut misissueqqissaarineq

Puukunik utertitsinermit aaqqiisut allaanerusoq qanoq isikkoqarsinnaava. Tamanna ESANI A/S-ip misissorniarsimavaa. Iluar-siissutit avatangiisinut aningaasaqarnermullu isumallit qularnaar-niarlugit puukunik utertitsinermit aaqqiisummut allatut qini-gassaasinnaasunik pitsaanerusemik ataatsimut isiginniffissamik

pilersitsinissaq pingaartuuvoq. Tamanna tunngavigalugu Kalaal-it Nunaanni ataasiartarissatut poortuutunik puukunik utertitsi-nermit aaqqiisummik nutaamik atuutsitsilernissamut suliassa-mut ingerlatassamik misissueqqissaaralunilu suliqaqarnissamut ESANI A/S aningaasaliiffigineqarsimavoq.

Kangerlussuarmi eqqakkanik isumaginnineq

Kangerlussuarmi saliiernermit aamma eqqakkanik suliqaqar-nermit pitsanngorsakkamut tunngasumik suliniummik annertunerusemik Qeqqata Kommunia aallartisaasimavoq. Kangerlussuarmi eqqagassalerinermit pissutsit nutarsarnis-saannut kommunip periusissamik nassaarnissaanul sulini-utip ilalersuinissaa naatsorsuutaavoq. Eqqagassalerinermit suliassaqarfimmik nutarsaanissamut annertunerusemik aningaasaliinissaq pisariaqarpoq, tamannali siunissamut tunngatillugu avatangiisinik illersuiniarluni pisariaqartuuvoq. Aningaasaliisutaasunut tamarmiusunut Avatangiisinut Aningaasaateqarfik ilalersuuteqarsimavoq.

.....

Qaqortumi poortuissutitut atortut

Eqqakkat ikuallannissaannut naleqquttunik poortuissutitut atortut pisiarinissaannut Kommune Kujalleq aningaasaliiffi-gineqarsimavoq. Eqqakkat poortornissaannut atortuuteqar-nissaq pingaartuuvoq, eqqakkammi ikuallanneqarsinnaasut Nuummi aamma Sisimiuni sanaartorneqartussanut ataatsi-moorussatut kommunit eqqakkanik ingerlatsiviinut nutaanut assartorneqartussaapput. Taamaalliluni 2020-2031-mi Namminersortutik Oqartussat Eqqagassalerinermit iliuusis-satut pilersaarutaa tapersorneqassaaq.

Analyse af implementering af nyt returpantssystem for engangsemballage

Hvordan kan et anderledes returpantssystem se ud? Det har ESANI A/S sat sig for at undersøge. Det er vigtigt at skabe et bedre overblik over mulige alternativer til returpantssystemet for at sikre løsninger, der giver mening for miljøet og økonomien.

På baggrund heraf har ESANI A/S fået midler til en analyse og udarbejdelse af et arbejdsprogram for implementering af et nyt returpantssystem for engangsemballage i Grønland.

Affaldshåndtering i Kangerlussuaq

Qeqqata Kommunia har igangsat et større projekt, der handler om oprydning og forbedret affaldshåndtering i Kangerlussuaq. Projektet forventes at bidrage til, at kommunen finder en måde at modernisere affaldsforholdene i Kangerlussuaq. Det kræver en større investering at modernisere affaldsområdet, men det er nødvendigt for at beskytte miljøet fremadrettet. Miljøfonden har bidraget til den samlede investering.

.....

Balleringsudstyr Qaqortoq

Kommune Kujalleq har fået midler til køb af udstyr, der kan pakke forbrændingseget affald. Det er vigtigt at have udstyr til at pakke affaldet, da forbrændingseget affald skal transporteres til de nye fælleskommunale affaldsanlæg, som opføres i Nuuk og Sisimiut. På den måde understøttes Selvstyrets Affaldshandlingsplan for 2020-2031.

Suliniutit makkununga tunngasut: eqqakkanik immikkoortiterineq, atueqqinneq imaluunniit issunngorsaaneq

Nunarsuarmi isumalluutit killeqanngitsumik atorsinnaannginneri sammineqariartuarpooq, taamaattumillu isumalluutininik iluaqutegarnerup pitsanngorsarnissaa, aammalu eqqakkat annertussusaasa annikillisinnaat silatusaarneruvoq. 2021-mi annertu-

nerulersumik atoqqiinerimik, atueqqinnermik aamma pinngortitamik saligaatsuutisinerimik suliniutinut aningaasaliinerit Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup pingaarnersiorsimavai.

Nunaqarfinnut Oqaatsunut, Innaarsunnut, Aappilattumut aamma Ukkusissanut motorbørit sisamat

Pinngortitap saligaatsuutinnissaa qularnaarniarlugu eqqakkat isumagalugillu assartornissaanut atortut pisariaqartinneqarput.

Piffissami matumani Avannaata Kommuniata nunaqarfiini eqqakkat anartarfiillu puui ATV-nik, biilersinnaanermut allagartaqarnissamik pisariaqartitsisunik katersugaasarput. Nunaqarfimmiorpassuit biilersinnaanermut allagartaqanngilat, tamannalu sulisussanik pissarsiniartarnermik ajornaku-soortitsivoq. Taamaattumik motorbørinut sisamanut Avannaata Kommunia Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmit tapiissutisimavoq, taakkulu tassaapput biilersinnaanermut allagartaqarani assartuutit atortut. Taamaaliornikkut nunaqarfinni eqqakkanik isumaginninniarneq pisariinnerulissaaq.

Projekter vedr. affaldssortering, genanvendelse eller kompostering

Der er et stigende fokus på, at jordens ressourcer ikke er ubegrænsede, hvorved det er fornuftigt at forbedre udnyttelsen af ressourcerne og begrænse mængden af affald.

Miljøfonden har i 2021 prioriteret midler til projekter, der øger genbrug, genanvendelse og renholdelse af naturen.

4 motorbøere til bygderne Oqaatsut, Innaarsuit, Aappilattoq og Ukkusissat

For at sikre, at naturen holdes ren, er der behov for udstyr til at håndtere og transportere affald.

I Avannaata Kommuniass bygder indsamles dag- og natre-novationaffald på nuværende tidspunkt med ATV'er, der kræver kørekort. Mange i bygderne har ikke kørekort, hvilket gør det svært at skaffe medarbejdere. Derfor har Avannaata Kommunia fået tilskud fra Miljøfonden til fire motorbøere - et transportmiddel, der kan anvendes uden kørekort. På den måde bliver det nemmere at håndtere affald i bygderne.

EQQA AVIMMUT SMID DET I SKRALDEREN

Piniariartarfit asiliartarfillu eqqaanni saliinerit

Aalisarnermut piniarnermullu atortut annaasat siunissami ukiorpassuarni avatangiisit ajortumik sunniivigisinnaavaat. Uumasunut inunnulu ajoqutaasarput. Taamaattumik pinggortitaq mingutsinneqassanngimmat saliisarnissamat suliaqarfigisatut iliuuseqarnissaq pingaartuuvoq.

Aalisarnermut qassutunik / atortunik eqqakkanillu allanik saliinerit

Suliffimmi Sisimiut Tømrer & Boat Safarimit sumiiffiusumi pimoorussaartartup Jan Banemannip paasisimavaa Sisimiut eqqaani sumiiffiit tamaani najugalinnit inuutissarsiorfimmillu assut suliaqarnermit sunnertisimasut. Tamakku kingunerisaat tassaapput sineriak sinerlugu aalisarnermut atortunik, qassutunik eqqakkanillu allanik qimataqarsimanerit. Taamaattumik kangerluup Kangerluarsuk Tulliup eqqaani sumiiffimmi saliinissamik Jan

Banemann pilersitaqarsimavoq. Iliuserisamik ukiut pingajussaannik ingerlatsigami Jan misilittagartuuvoq, sulilu annertuumik iliuuseqartariaqartoq nassuaavigaa. Ulluni arfinilinni saliisoqarfimmi katersarineqartut tassaapput big-bagsit 18-it eqqakkanik ulikkaartut, kiisalu aalisarnermut atugaasartunik karsit, eqqagasallu angisuut allat amerlasuut.

Projekter vedr. oprydning af mistet fiskeriudstyr og fangstpladser

Mistet fiskeri- og fangstudstyr kan påvirke miljøet negativt mange år frem. Det er til gene for både dyr og mennesker. Derfor er det vigtigt at gøre en aktiv indsats for at rydde op, så naturen ikke forurenes.

Oprydning af fiskegarn / redskaber og andet affald

Den lokale ildsjæl Jan Banemann fra virksomheden Sisimiut Tømrer & Boat Safari erfarer, at områder omkring Sisimiut er præget af meget aktivitet fra lokale og erhvervet. Konsekvenserne heraf er, at der er efterladt fiskeredskaber, garn og andet affald langs kyststrækningerne. Derfor har Jan Banmann taget initiativ til at rydde op i området omkring

fjorden Kangerluarsuk Tulleq. Jan er erfaren, da det er tredje år i træk han laver indsatsen og beskriver, at der stadig er en del at gøre. Resultatet fra de seks dage med oprydning er 18 big-bags fyldt med affald samt en stor mængde fiskekasser og andet stort affald.

Piniariartarfiit asiliartarfiillu eqqaanni saliinerit

Suliaqartartutut innuttaasooq alla, Kullorsuup eqqaani piniariartarfiit asiliartarfiillu eqqaanni atortunik qimatanik saliinerimik iliuseqartartoq tassaavoq Birgitta. Innuttaasut pinngortitamik sulii annertunerusumik paarisqaqarnissaannik ilalersuuteqartussamik saliinerimik aallartisaaniarpoq. Taamaattumik innuttaasut, ilanngullugit piniartut ilaqtariillu, saliinerimi peqataanissamat kaammattornissaat anguniagaavoq.

Suliniut 2022-mut kinguartinneqarpoq.

Suliniutit makkununga tunngasut: innuttaasuni imaluunniit suliffinni avatangiisinik sianiginnittumik ileqqoqalernissaq

Eqqakkat immikkoortiterneri annertunerusut pillugit kajumissutsimik iliuseqartarnermik isumassarsiffigisatut paasisiniaaneq

Innuttaasut eqqakkanik immikkoortiterinermut qanoq pikkorinnerulersinneqarsinnaappat? Apeqquut tamanna Avannaata Kommuniata imminut apeqqutigisimavaa. Piareersaatit suliniutikkut eqqakkat navianartut, igalaamernit sisaallu, kiisalu aalisarnermi qassutit atornikut qanoq eqqortumik immikkoortiternissaat, aamma sooq tamatuma pingaartuunera pillugu annertunerimik ilisimasassanik sianiginninnissamillu pilersitsinissaq kissaatigaa. Suliniummiipput immikkoortumut ilaasut, kajumissutsimik isumassarsiffeqarnermik aqquteqarnikkut innuttaasut avatangiisinik sianiginninnerusumik ileqqoqalernissamat kajungersaasussat.

A) Ilulissani piareersaatit misileraanerit.

Eqqakkanut navianartunut sumiiffimmi tigooraasarfeeqqat illoqarfimmi sumiiffinni toqqartukkani, soorlu illunik piginneqatigiiffiit eqqaanni inississorneqassapput, tamakkuninngalu imaarsiartortarnermik aaqqiisutaasup ataqatigiissaarnissaa kommuniup isumagissavaa. Paasisitsiniaanermik peqateqartillugu misileraaneeq eqqakkat annertunerimik immikkoortiternissaannik kinguneqassaaq.

B) Umiarsualivimmi aalisarnermi qassutitut atornikut tigooraasarfik. Umiarsualivimmi aalisarnermi qassutitut containerimik peqareerpoq, ullumikkulli taanna kissaatigisatut atorneqanngilaq. Taamaattumik misileraanermi tigooraasarfik allagartalersuinikkut immikkoortitsinermullu aaqqiisutit allat atorlugit takuneqarsinnaasunngortineqassaaq. Tamakku saniatigut pitsaanerusumik atueqqittoqarsinnaassamat aalisarnermi atortuutitik suussutitut assigiinngitsunut immikkoortitsisalernissaat pillugu kommune aalisartunik oqaloqateqalersimavoq.

C) INI suleqatigalugu illunit eqqakkanut puuni inissinneqartussanut nipitittakkat angisuut sanaartorneqarput, imatut assingusunik oqaasertallit: "Qujanaq eqqakkanut! Igalaamernit sisaallu immikkoortinneqartarnissaat ilisimaviuk?" Taamaallit imatut peqquneqartutut misigititaanatik innuttaasut ullut tamaasa inussiarnersumik eqqagassaatininnik immikkoortiternissaminnik eqqaasinneqartassapput.

Rydde op ved fangstpladser og udflugtssteder

En anden aktiv borger, der gør en indsats for at rydde efterladt udstyr op ved fangstpladser og udflugtssteder omkring Kullorsuaq er Birgitta. Hun vil igangsætte en oprydning, der skal bidrage til at borgere i højere grad passer på naturen. Derfor er målet at engagere borgere, heriblandt fangere og familier, til at deltage i oprydningen.

Projektet er udskudt til 2022

Projekter, der medfører en øget miljøbevidst adfærd hos borgere eller virksomheder

Nudginginspireret kampagne for øget affaldssortering

Hvordan får man borgere til at blive bedre til at sortere affald? Det spørgsmål har Avannaata Kommunia stillet sig selv. Gennem et pilotprojekt ønsker de at skabe øget viden og opmærksomhed om, hvordan farligt affald, glas og metal samt brugte fiske-net sorteres korrekt, og hvorfor det er vigtigt. Projektet består af delelementer, der gennem en nudginginspireret tilgang skal opmuntre borgerne til en mere miljøvenlig adfærd.

A) Pilotforsøg i Ilulissat.

Små lokale modtagerstationer til farligt affald bliver placeret udvalgte steder i byen, eksempelvis i andelsforeninger, hvor Kommunen står for at koordinere en henteordning. Forsøget skal sammen med en kommunikationskampagne resultere i øget affaldssortering.

B) En modtagestation for brugte fiske-net på havnen. Der findes allerede en container til fiske-net på havnen, men i dag bliver den ikke anvendt som ønsket. Derfor skal stationen i forsøget synliggøres ved hjælp af skiltning og andre sorteringssystemer. Derudover er kommunen gået i dialog med fiskerne om, hvordan man kan få dem til at sortere deres fiskeredskaber i forskellige fraktioner så det kan genanvendes bedre.

C) I samarbejde med INI produceres store klistermærker, der sættes på husholdningscontainerne med tekster á la "Tak for dit affald! Vidste du, at glas og metal skal frasorteres?". På den måde får borgerne en daglig venlig påmindelse om, at de skal sortere deres affald uden, at det føles som en løftet pegefinger.

Sisimiuni tatsip Nalunnguarfiup saligaatsuutinnera

Sisimiuni tatsip Nalunnguarfiup eqqaani algenik naasoqalernerq annertusiarortoq piffissami sivilisnerusumi Peqatigiiffimmi Nalunnguarfimmi kajumissutsiminnik suleqatigiit misigisimavaat. Taamaattumik taakku 2019-imiilli taseq salittarsimavaat, algenillu naasoqarnerujussuaq pilaaffigisarsimallugu, taamaalilluni tatsip kinnernik mingutsinneqarnissaa pinaveersaartillugu. Maannakkut Avatangiisinut Aningaasaateqarfik atortunut aningaasaliivoq, taamaalilluni salinerup nanginnissaa kajumissusiminnik sulialinnut oqinnerulissalluni.

Gør Grønland Grøn igen (Kalaallit Nunaat minguitsunngorteqqilli)

Kalaallit Nunaat minguitsunngorteqqissallugu Veronika I. Homrun kissaateqarpoq. Tamanna ullormut saliiffiusumut Nuummi innuttaasut kajumissutsiminnik suliniartut katersornerisigut pissaaq. Taamaalillutik kajumissutsiminnik sulisut illoqarfimmik pingortitamillu saligaatsuutitseqataassapput, kiisalu Kalaallit Nunaanni tamarmi innuttaasut soqutiginnittut allat eqqakkanik katersuinissamut kajumissaassavaat.

Suliniut 2022-mut kinguartinneqarpoq – pissutaalluni corona.

Eqqaavimmut – Smid det i skralderen! Qeqertarsuatsiaat, Arsurk aamma Paamiut

2019-imiilli meeqqat inuusuttullu plastikkik eqqakkallu allat pillugit isumaliortaasaannik allannguuteqartitsinissaa siunertaralugu Maria Motzfeldtip illoqarfiit nunaqarfiillu arlallit tikeraartarsimavai. Pinguaatitigut oqalugiarnertigullu meeqqat plastikkip

pingortitamut ajoqusiisutut sunniutai ilinniartarpaat. Aamma najugaqarfisaminni meeqqat saleeqataasassapput. Ukiorman-na Maria oqariartuut pitsaasoq siammarterniarlugu Qeqertarsuatsiaanut, Arsummut Paamiunullu tikeraarsimavoq.

Renholdelse af søen Nalunnguarfik i Sisimiut

En gruppe frivillige ved navn Peqatigiiffik Nalunnguarfik har over en længere periode oplevet en tiltagende algevækst ved søen Nalunnguarfik i Sisimiut. Derfor har gruppen oprenset søen siden 2019 og fjernet den kraftige vækst af alger, så det undgås at søen forurenes af sediment. Miljøfonden har nu givet midler til udstyr, således at det bliver lettere for de frivillige at forsætte oprensningen.

Gør Grønland Grøn igen

Veronika I Homrun ønsker at gøre Grønland grøn igen. Det skal ske ved at samle frivillige borgere i Nuuk til en oprydningsdag. Dermed kan frivillige være med til at gøre byen og naturen ren samt opmuntre andre interesserede borgere i hele Grønland til at samle affald. Projektet er udskudt til 2022 – grundet corona.

Eqqaavimmut – Smid det i skralderen! Qeqertarsuatsiaat, Arsuk og Paamiut

Siden 2019 har Maria Motzfeldt besøgt en række byer og bygder med henblik på at få børn og unge til at ændre tankegang om plastik og andet affald. Gennem leg og foredrag lærer børnene om plastikkens skadelige virkninger for naturen. Børnene skal

også være med til at rydde op i deres bosted. I år har Maria været i Qeqertarsuatsiaat, Arsuk og Paamiut for at sprede det gode budskab.

AVATANGIISINUT ANINGAASAATEQARFIMMIIT 50 MIO. KORUUNIT

Eqqakkanik ikuallaaviit, eqqakkanik uninngatitsisarneq aammalu eqqakkanik poortuinnermut assartuussinermullu atorlut atorlugit eqqagassalerinermi aaqqiissutissanik nutaanik pilersitsinissamut aningaasaliissutissatut 400 mio. koruunit missaat pisariaqartineqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Avatangiisinut Aningaasaateqarfik tamatumunnga ukiut tallimanut koruunit 50 mio. immikkoortissimavai, tamatumani ukiumut 10 mio. kr.-t ileqqaarneqartarlutik. Tamatumunnga kommunit sanaartornermut 50 mio.

koruuninik tapiissapput, aningaasallu sinneri avataaniit aningaasalersuisoqarnertigut pissarsiarineqassapput. Ikuallaasarfinnut nutaanut taakkununnga kissarsuutininik marlunnik pisiortornermut katillugit koruuninut 50 mio.-nit ileqqaagarisanit 22,4 mio. kr.-nik 2021-mi Avatangiisinut Aningaasaateqarfik akiliuteqarsimavoq. Nuummi eqqakkat suliarinerinik ingerlatsivik 2023-mi, Sisimiunilu eqqakkat suliarinerinik ingerlatsivik 2024-mi piareersimassasut naatsorsuutigineqarput.

50 MIO. KR. FRA MILJØFONDEN

Etableringen af den nye affaldsløsning med affaldsforbrændingsanlæg, affaldsopbevaring og materiel til pakning og transport af affald forventes at kræve investeringer på omkring 400 mio. kr. Miljøfonden har reserveret 50 mio. kr. over en femårig periode, hvor der opspares 10 mio. kr. om året. Dertil giver kommunerne et samlet anlægstilskud på 50 mio. kr., og de resterende midler

opnås via ekstern finansiering. I 2021 har Miljøfonden udbetalt 22,4 mio. kroner af de i alt opsparede 50. mio. til indkøb af to ovne til de nye forbrændingsanlæg. Forbrændingsanlægget i Nuuk forventes at være klar i 2023 og forbrændingsanlægget i Sisimiut i 2024.

Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup isertitai

2021-MI ISERTITAT

2021-mi Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup isertitai tamarmik nukissiornermi tunisassianut avatangiisinut akitsuutinit pissarsiarineqarput. Ilaatigut motorinut benziinamut, kiisalu gas- aamma dieseluuliamut literimut akitsuutit 10 ooriusut akilersinneqartarput. 2021-mi isertitai katillugit 16 mio. koruuninik amerlassuseqarput. Naalackersuisut Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmi aningaasanik ukiumut aningaasaliiffiusumut tullermut nuussisinnaapput.

2021/2022-mit periarfissaq taanna nunami namminerme eqqagassalerinermi aaqqiissutissamut nutaamut aningaasaliinissanut aningaasat inniminnernissaannut atorneqarpoq. Tamatuma saniatigut aningaasanik suliassanut siusinnerusukkut neriorsuuteqarfigisanut aningaasanik nuussisoqarpoq, aammalu suliniutinut piviusunngortitaanngitsunit nuussisoqarluni.

ISERTITASSAT TAKKUTUSSAT

Avatangiisinut Aningaasaateqarfiup 2022-mi isertitassai 15,7 mio. koruuniussasut naatsorsuutigineqarpoq. Siunissami Avatangiisinut Aningaasaateqarfimmut aningaasanik amerlanerusunik nuussisoqartarnissaa siunertarineqarpoq. Tamanna ukuninnga atuutsitsilernikkut pisinnaavoq:

1. Avatangiisinut akitsuutit il.il. nutaat, nioqqutissanut sulianullu, immikkut avatangiisinut artorsartitsisinnaasunut akitsuusiunneqartut
2. Avatangiisinut akitsuutit nutaat, ileqqulersuutit aalajangersimasut siuarsaanissaaannik siunertaqarfiusut
3. Nunap Karsianit aningaasaliissutit

Innuttaasut akitsuutinik amerlavallaanik artukkerneqanginnissaat Naalackersuisunit eqqumaffigineqarpoq. Tamatigut avatangiisinut akitsuutit avatangiisinilu pitsanngorsaanerit akornanni erseqqissumik ataqatigiinneqartassaaq.

EQQAAVIMMUT
SMID DET I SKRALDEREN

Indtægter til Miljøfonden

Indtægter i 2021

I 2021 er samtlige indtægter til Miljøfonden kommet fra miljøafgifter på produkter til energifremstilling. Der opkræves blandt andet 10 øre i afgift pr. liter motorbenzin samt gas- og dieselolie. Det har samlet givet en indtægt på 16 mio. kr. i 2021. Naalakkersuisut kan overføre midler i Miljøfonden til kommende finansår. Fra 2021-2022 er denne mulighed benyttet til at reservere midler til investeringer i den nye nationale affaldsløsning. Derudover er der overført midler til projekter, der tidligere har fået tilsagn, og midler fra projekter, der ikke bliver realiseret.

Kommende indtægter

Indtægterne til Miljøfonden forventes i 2022 at blive 15,7 mio. kr. Det er hensigten, at Miljøfonden på sigt kan tilføres yderligere midler. Det kan ske ved indførelse af:

1. Nye miljøafgifter mv., der pålægges varer eller aktiviteter, der kan medføre en særlig miljøbelastning
2. Nye miljøafgifter, der har til formål at fremme en bestemt adfærd
3. Bevillinger fra Landskassen

Naalakkersuisut er opmærksom på, at borgerne ikke skal belastes af for mange afgifter. Der skal altid være en synlig sammenhæng mellem miljøafgifter og miljøforbedringer.

2022-mut naatsorsuutit

Ulloq killiliussaq 1. februaari 2022 sioqqullugu 2022-mi Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangisinullu Naalakkersuisoqarfik qinnuteqaatinik 33-nik tigusaqarsimavoq.

Suussutsit tullinnguuttut aallaavigalugit aningaasaliissutit immikkoortiterneqassapput:

- Anartarfilerinermik ingerlatsivinnik, imikumut anartarfinnullu iluarsiiisutini, kiisalu piareersaatit suliniutinik suliasa-qarfimmik ineriartortitsinissamik sammisaqartunik pilersitsinerit imaluunniit nutarsaanerit (2 mio. kr.).
- Imartami aalisarnermi qassutinik katatanik annaasanillu, eqqakkanillu allanik isumaginninnerit, kiisalu aalisariartarfinnik piniariartarfinnullu saliisarnerit (2 mio. kr.).
- Eqqagassatut immikkoortunik ataasiakkaanik taakkuninnga saliinermut, annertunerusumillu eqqakkanik immikkoortiterinermut, atueqqinnermut imaluunniit issunngortitsinermut, kiisalu soorlu cigarettikunit ivigartalikkatullu arsaattarfinnit mikropplastit annikilliumik aniatinnerinut tunngatillugit suliniutit (1,7 mio. kr.).
- Eqqakkanik isumaginninnerit nutarsarnerinut, nunami namminermi eqqagassalerinermik iluarsiiisummik tapersersuisutut atortunik pisiortornernut sulisunillu ilinniartitsinernut tunngatillugit kommunini suliniutit (2 mio. kr.).
- Innuttaasuni imaluunniit suliffinni annertusiumik avatangisinut sianiginnilluni ileqqoqalernermik nassataqartitsisutut suliniutit (500.000 kr.).

Tamakku saniatigut 2019, 2020 aamma 2021-misulli nunami namminermi eqqagassalerinermik iluarsiiisummumut koruunit 10 mio. immikkoortinneqarput.

Forventninger til 2022

I 2022 har Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø modtaget 33 ansøgninger inden fristen den 1. februar 2022.

Der kunne søges om midler til:

- Etablering eller opgradering af natrenovationsanlæg, spildevands- og natrenovationsløsninger samt pilotprojekter med fokus på udvikling af området (2 mio. kroner)
- Håndtering af tabt og mistet fiskegarn og andet affald i havet samt renholdelse af fiske- og fangstpladser. (2 mio. kroner)

- Projekter vedr. renholdelse og øget affaldssortering, genanvendelse eller kompostering af de enkelte affaldsfraktioner samt mindsket udledning af mikroplast fra f.eks. cigaretskod og kunstgræsbaner. (1,7 mio. kroner)
- Kommunale projekter vedr. opgradering af affaldshåndtering, indkøb af materiel til understøttelse af den nationale affaldsløsning og oplæring af mandskab. (2 mio. kroner)
- Projekter der medfører en øget miljøbevidst adfærd hos borgere eller virksomheder. (500.000 kr.)

Der er desuden reserveret 10 mio. kr. til den nationale affaldsløsning på samme måde som i 2019, 2020 og 2021.

**Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik
Departement for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø**

Postboks 1614 / 3900 Nuuk

Oqa./Tel.: + 299 34 50 00

Saqqummersinneqarpoq | Udgivet: Juni 2022

Ilusilersornera | Grafik: INUVA

Naqiterneqarfia | Tryk: N Offset